

P. (Patrick) Van Buggenhout (links)

Patrick Van Buggenhout is gerechtsdeurwaarder en mede-oprichter van MyTrustO.

G. (Godfried) Van de Perre (rechts)

Godfried Van de Perre is doctor iuris en mede-oprichter van MyTrustO.

PROJECT MYTRUSTO

Belgische gerechtsdeurwaarders zetten schuldbegeleiding op

In 2015 heeft de Belgische gerechtsdeurwaarder Patrick Van Buggenhout het project MyTrustO gelanceerd. Het is een gerechtsdeurwaardersplatform dat een schuldbegeleiding opzet voor mensen met schulden. Die mensen stellen onder toezicht en begeleiding van een gerechtsdeurwaarder een maandelijkse som ter beschikking. De gerechtsdeurwaarder verdeelt die som vervolgens over de schuldeisers zodat die op een redelijke en haalbare termijn volledig betaald kunnen worden.

Door de economische crisis, de onzekere tijden in deze globaliserende wereld en de druk van onze consumptiemaatschappij is er een grotere groep van mensen die in een problematische situatie van toenemende schulden terechtkomt. Steeds meer mensen hebben moeite om de eindjes aan elkaar te knopen. Leningen worden niet langer afbetaald. Facturen van nutsvoorzieningen, zoals elektriciteit, gas en water, of van de gezondheidszorg, zoals ziekenhuisrekeningen, blijven onbetaald liggen. Zo komen deze mensen onwillekeurig terecht in een steeds aan groeiende schuldenoverlast met oplopende kosten van betaalherinneringen, aanmaningsbrieven van incassokantoren, advocaten en gerechtsdeurwaarders, betekening van dagvaarding, beslag op loon of bezittingen. Een toenemende schuldenpiraal die hen in de miserie brengt en het armoederisico doet stijgen.

Ruim 364.000 Belgen kunnen hun schulden niet meer afbetalen. Meer dan 500.000 achterstallige kredietovereenkomsten zijn geregistreerd, wat in 2015 neerkomt op een totale kredietachterstand van 3,15 miljard euro. Ruim 100.000 mensen zitten in België al in een collectieve schuldenregeling. Er zijn ook meer dan 100.000 'leefloners'. Het leefloon is een financiële tegemoetkoming aan minvermogenden in België. Ruim 157.000 hulpbehoevendenden hebben in de loop van 2017 beroep gedaan op gratis voedselhulp via de voedselbanken, een stijging van bijna 10 % in vergelijking met 2016.

Voor heel wat ondernemingen zijn deze achterstallige schuldvorderingen belastend en tijdrovend. Ze komen op

hun beurt in moeilijkheden door deze stijgende spiraal van schuldvorderingen. Mensen die schulden maken, moeten die ook terugbetalen. Naast incassokantoren zijn ook de actoren van de rechtsuitvoering, zoals advocaten, gerechtsdeurwaarders en magistraten, rechtstreeks bij deze schuldenproblematiek betrokken en spelen hierbij een cruciale rol. Er is gaandeweg sprake van een schuldorderingsindustrie.

MyTrustO

In 2015 heeft de Belgische gerechtsdeurwaarder Patrick Van Buggenhout het project MyTrustO¹ gelanceerd. Het is een gerechtsdeurwaardersplatform dat een schuldbegeleiding opzet voor mensen met meerdere schulden die zij niet in één keer kunnen betalen maar die zij wel willen, kunnen en zullen betalen. Die mensen stellen onder toezicht en begeleiding van een gerechtsdeurwaarder een maandelijkse som ter beschikking. De gerechtsdeurwaarder, die optreedt als openbaar (ministerieel) ambtenaar, verdeelt die som vervolgens over de schuldeisers zodat die op een redelijke en haalbare termijn volledig betaald kunnen worden, zonder de spiraal van oplopende en veelal nodeloze gerechts- en uitvoeringskosten verder aan te zwengelen.

Via MyTrustO trachten mensen hun onderling geschil of vordering eerst op te lossen op basis van een minnelijk vergelijk of compromis en duidelijke afspraken met respect voor ieders rechten, mogelijkheden en beperkingen. Pas wanneer overleg niet meer tot de mogelijkheden behoort of een oplossing kan bieden, kan tot beslechting via de rechtbank worden overgegaan. MyTrustO baseert de aangeboden oplossing op duidelijke en objectieve parameters: de aard van de schuldenaar, het bedrag van de schuldmassa,

de hoedanigheid en positie van de schuldeisers (onderling) en de mogelijkheden en beperkingen om deze schulden op een zo kort mogelijke termijn te voldoen.

Win-win

Deze aanpak creëert een win-winsituatie voor alle betrokkenen. De voordelen voor mensen met schulden is dat bijkomende kosten zoveel mogelijk worden vermeden, dat schulden vlugger worden terugbetaald en dat het armoederisico daalt. Het voordeel voor de schuldeisers is dat zij sneller hun volledig openstaande schuld krijgen betaald zonder extra kosten. Een belangrijk ander voordeel is dat ze zelf MyTrustO kunnen gebruiken om ethisch verantwoord in te vorderen: ze bieden de schuldenaar de mogelijkheid zijn schulden op een transparante manier te vereffenen en helpen mee de stijgende schuldenpiraal te doorbreken. Het voordeel voor justitie is een reële ontlasting van het justitiële apparaat als er minder dossiers voor de rechtbank komen. Het voordeel voor het Openbaar Centrum Maatschappelijk Werk en Centrum Algemeen Welzijnswerk (OCMW) en voor het Centrum Algemeen Welzijnswerk (CAW) is dat minder mensen zullen moeten aankloppen bij de lokale en plaatselijke sociale hulporganisaties voor extra ondersteuning, zodat er meer ruimte voorhanden is en middelen vrij komen voor mensen met een structurele en complexere gezins- en leefproblemen. Het voordeel voor de gerechtsdeurwaarder is dat hij ten volle zijn kerntaak en bemiddelende sleutelrol beoefent volgens zijn – sedert 2014 vernieuwde – wettelijke statuut.

Diagnose, 'vermogensfoto' en communicatie

Blijkt uit een eerste diagnose dat de schuldenaar over voldoende zelfredzaamheid beschikt, dan wordt op zijn verzoek een gerechtsdeurwaarder aangesteld om een MyTrustO-dossier op te starten en een verdere schuldenpiraal met oplopende uitvoeringskosten zoveel mogelijk te vermijden. In andere gevallen kan worden doorverwezen naar een OCMW of een CAW, of naar een schuldbemiddelaar, advocaat of voorlopig bewindvoerder. De gerechtsdeurwaarder stelt een duidelijk financieel (ziekte)beeld of 'vermogensfoto' op. Dat doet hij als een onafhankelijke openbare ambtenaar die weliswaar handelt op verzoek van de aanvrager en in diens belang, maar tegelijkertijd en in dezelfde mate in het belang van alle schuldeisers. Het schuldossier en de vermogensfoto worden eenvormig gecommuniceerd aan de schuldeisers. Daarbij worden strikte regels en timing gerespecteerd. Ook hebben de schuldeisers daarbij op ontegensprekelijke wijze de kans gekregen de financiële toestand van hun klant naar behoren in te schatten zodat zij op gepaste wijze hun initiatieven om hun vorderingen te recupereren kunnen bepalen. De vrijheid van handelen voor de

schuldeiser blijft behouden, maar de feiten waarmee hij rekening moet houden en de omstandigheden waarin zijn eigen positie bij aanvang bepaald kan worden, zijn duidelijk gecommuniceerd. Op dezelfde wijze kan de schuldenaar reageren op initiatieven van schuldeisers. De schuldenaar behoudt op elk moment de mogelijkheid om zijn dossier stop te zetten, zonder enige 'bestrafing', maar wel in de bij aanvang meegeedeelde wetenschap dat schuldeisers wiens schuld nog niet werd voldaan, hun invorderingsinitiatieven te allen tijde kunnen verder zetten.

Lof en kritiek

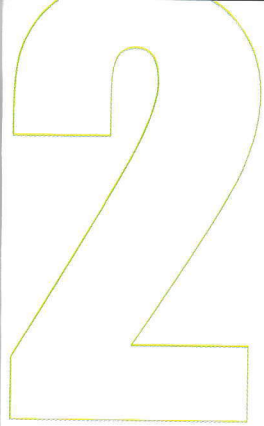
MyTrustO is in België zowel lof als kritiek ten deel gevallen. Beweging.net, een grote sociale middenveldorganisatie, ondersteunt het ten volle in zijn brede sociaal-maatschappelijke visie. Ook heel wat ondernemingen en organisaties zoals ziekenhuizen, sociale verhuurkantoren, sociale verzekeringskassen, enz. die geconfronteerd worden met een toename van invorderingsdossiers, onderschrijven het en stimuleren het 'Ethisch Verantwoord Invorderen', als tegenhanger van het verwerpelijke systeem van 'No Cure No Pay', waar de gangbare incassowereld garen bij spint.

Sedert de oprichting van MyTrustO in 2015 werden reeds honderden oproepen geregistreerd en behandeld, wat wijst op een sociaal-maatschappelijke behoefte. Het MyTrustO - project is inmiddels ook structureel partner van het project 'Samen Tegen Onbetaalde Schoolfacturen', een initiatief dat uitgaat van Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits. Recent kreeg in januari 2016 MyTrustO de publieksprijs van de 'Prijs van de Hoop. Van dromen doelen maken', uitgereikt door Lannoo en Cera naar aanleiding van de lancering van het boek 'Hoop. The World Book of Hope' van auteur Leo Bormans. Tevens werd het MyTrustO-project op 29 juni 2017 genomineerd voor de 'Federale Prijs Armoedebestrijding' als een creatieve en vernieuwende manier van omgaan met schulden. Het is dan ook verwonderlijk dat de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders van België het MyTrustO-project onder vuur heeft genomen en dat het binnen het korps onrechtmatig werd bekritiseerd.

Hoe dan ook, MyTrustO kan mede de aanleiding zijn om de taak en de rol van de gerechtsdeurwaarders, zowel justitieel als functioneel en sociaal-maatschappelijk, te evalueren. Wat is hun rol als 'publieke bedienaren', als maatschappelijke en justitiële actor? Tenslotte zijn gerechtsdeurwaarders in eerste instantie 'openbare ministeriële ambtenaren' en halen ze uit hun vernieuwde statuut hun 'domeinmonopolie' in de invorderings- en de rechtsuitvoeringspraktijk.

¹ Zie ook www.mytrusto.be

JUNI 2018

schuld. sanering

TIJDSCHRIFT VOOR SCHULDHULPVERLENING
EN WETTELIJKE SCHULDSANERING

ARTIKELEN

04 Een breed samenwerkingsverband om schulden aan te pakken

R. (RUTGER) SCHOENMAKERS

De schuldenproblematiek vraagt om nauwe samenwerking tussen ministeries, gemeenten en andere betrokken partijen.

06 Interview met demissionair wethouder Baldewsingh

DRS. I. (ILSE) VAN DER STOEP

Terugblik op vier jaar hard werken aan het veranderen van de blik op schuldenproblematiek in de gemeente Den Haag.

10 Samenwerkende bewindvoerders voor een gezamenlijk hoger doel

V.T. (VALENTIJN) RAATS

Dit artikel gaat in op de veranderingen en de gevolgen in het werkveld van de Bewindvoerder Wsnp.

12 Belgische gerechtsdeurwaarders zetten schuldbegeleiding op

P. (PATRICK) VAN BUGGENHOUT EN G. (GODFRIED) VAN DE PERRE

MyTrustO, een gerechtsdeurwaardersplatform dat schuldbegeleiding opzet voor mensen met schulden.

14 Project in de kijker 'Ondiep Ontregelt'

MR. G.A. (GUIDO) LE NOBLE

Het buurtteam in de Utrechtse wijk Ondiep regelt een maatwerkoplossing voor inwoners met complexe problemen op het vlak van bestaanszekerheid.

17 Bijzondere bijstand en beslag

PROF. MR. A.W. (TON) JONGBLOED

In dit artikel wordt ingegaan op beslag op bijzondere bijstand en op de beslagvrije voet bij toeslagen en bij bankbeslag.

21 Kamervragen toegang tot de Wsnp

MR. G.A. (GUIDO) LE NOBLE

COLUMNEN

09 Column 'Recht en krom bestuursrecht'

MR. C.W.C.A. (KEES-WILLEM) BRUGGEMAN

Het belang van de belangenafweging

16 Column 'Observaties van Observatrix'

MR. H.D.L.M. (ERICA) SCHRUER

De Siciliaanse kantjes aan de nieuwe 'Brede Schuldenaanpak'

23 Minnelijk versus wettelijk? Of minnelijk naast wettelijk?

J.M. (HANS) TEVEL

Een reactie op het pleidooi voor een projectminister voor schulden.

RECHTSPRAAK

28 Rechtspraak in het kort

31 Rechtspraak met annotaties